

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง "การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของชงเบ้งและสุมาอี้จากวรรณกรรมสามก๊ก" เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Reserch) ที่ต้องการศึกษาการวางแผนกลยุทธ์การสื่อสารที่ชงเบ้งและสุมาอี้ใช้ในเหตุการณ์สำคัญ รวมไปถึงศึกษาความเหมือนและความแตกต่างในรูปแบบการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของชงเบ้งและสุมาอี้ โดยใช้เครื่องมือการวิจัย คือการวิเคราะห์บริบท (Textual Analysis) และ การวิเคราะห์หีบศพความ (Document Analysis) ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

- ค้นหาสถานการณ์หรือเหตุการณ์สำคัญๆ 6 สถานการณ์ที่ชงเบ้งและสุมาอี้ใช้การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ หรือมีปรากฏ "การเคลื่อนไหว" ของการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์เท่านั้น กล่าวคือ ผู้วิจัยจะไม่คัดเลือก สถานการณ์ที่ไม่ปรากฏ "การเคลื่อนไหว" ของการสื่อสารเชิงกลยุทธ์หรือมีปรากฏเพียงเล็กน้อย ซึ่งผู้วิจัยจะเลือกโดยอิงจากสถานการณ์ 3 รูปแบบ (ตามบทที่ 2.1 แนวคิดการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ ในส่วนของขั้นตอนและองค์ประกอบ การวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์) โดยแบ่งออกเป็น

3.1.1. สถานการณ์เชิงลบ 2 สถานการณ์ คือ สถานการณ์เชิงลบของชงเบ้งและสถานการณ์เชิงลบของสุมาอี้

3.1.2. สถานการณ์ที่เป็นกลาง 2 สถานการณ์ คือ สถานการณ์ที่เป็นกลางของชงเบ้งและสถานการณ์ที่เป็นกลางของสุมาอี้

3.1.3. สถานการณ์เชิงบวก 2 สถานการณ์ คือ สถานการณ์เชิงบวกของชงเบ้งและสถานการณ์เชิงบวกของสุมาอี้

- วิเคราะห์หัวข้อการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของชงเบ้งและสุมาอี้ตามแบบจำลององค์ประกอบการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของ Ketchum Inc. และวิเคราะห์ลักษณะการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในแต่ละองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารอันได้แก่ ผู้ส่งสาร (ชงเบ้งและสุมาอี้) สาร ประเภทช่องทางการสื่อสาร และผู้รับสารที่เป็นตัวละครในวรรณกรรมสามก๊ก ที่แตกต่างกันในสถานการณ์ประเภทต่างๆ จากหนังสือสามก๊ก ฉบับ เจ้าพระยาพระคลัง(หน)

- วิเคราะห์การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของชงเบ้งและสุมาอี้ตามหัวข้อแบบจำลององค์ประกอบการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของ Ketchum Inc. และวิเคราะห์ลักษณะการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในแต่ละองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร อันได้แก่ ผู้ส่งสาร (ชงเบ้งและสุมาอี้) สาร ประเภทของทางการสื่อสาร และผู้รับสารที่เป็นตัวละครในวรรณกรรมสามก๊ก ที่แตกต่างกันในสถานการณ์ประเภทต่างๆ จากบทความของผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารหรือผู้บริหารองค์กร เพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้และมุมมองในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่ได้คัดเลือกไว้ทั้ง 6 สถานการณ์ของขุนชื่อทั้งสอง

- พิจารณาถึงความเหมือนและความแตกต่างในการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของ ชงเบ้งและสุมาอี้ ในแต่ละรูปแบบของสถานการณ์ที่เหมือนกัน

- นำเอาข้อมูลทั้งสองส่วนคือ ส่วนวิเคราะห์บริบท จากหนังสือสามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) และส่วนการวิเคราะห์จากบทความของผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารเชิงกลยุทธ์หรือผู้บริหารองค์กรมาสรุปและอภิปราย

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

เนื้อหาจากวรรณกรรมสามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อค้นหาสถานการณ์หรือเหตุการณ์สำคัญๆ ที่ชงเบ้งและสุมาอี้มีการวางแผนกลยุทธ์การสื่อสาร ไปจนถึงการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ตามหัวข้อองค์ประกอบในแบบจำลององค์ประกอบการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของ Ketchum Inc.

3.3 ตัวอย่าง จำนวนตัวอย่าง และการเลือกตัวอย่าง

- ตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม จำนวน 6 ตัวอย่าง คือ

3.3.1. สถานการณ์เชิงลบที่ชงเบ้งและสุมาอี้ใช้หลักการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์

3.3.2. สถานการณ์ที่เป็นกลางที่ชงเบ้งและสุมาอี้ใช้หลักการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์

3.3.3. สถานการณ์เชิงบวกที่ชงเบ้งและสุมาอี้ใช้หลักการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์

- การเลือกตัวอย่าง

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง 6 เหตุการณ์ที่แบ่งเป็นสถานการณ์รูปแบบต่างๆ 3 รูปแบบของชงเบ้งและสุมาอี้ จากวรรณกรรมสามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ซึ่งถือเป็นฉบับแรกของ

วรรณกรรมสามก๊กที่แปลเป็นฉบับไทย และมีการแปลความหมายและรายละเอียดต่างๆ คล้ายคลึงกับต้นฉบับที่เป็นสามก๊ก ฉบับพงศาวดารจีน (ซานกั๋วอ๋อ) มากที่สุด

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการเลือกตัวอย่างในหัวข้อข้างต้น มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1. จากเนื้อหาในหนังสือสามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน)

3.4.2. จากบทความการวิเคราะห์การสื่อสารของผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารหรือผู้บริหารองค์กร เช่น การวิเคราะห์การสื่อสารเรื่อง "นักวิชาการเมืองกั๋งตั๋ง" ของ ไพศาล พิษมงคล หรือ เรื่อง "วิถีแห่งอำนาจสูมาอี้ ตอน วิเคราะห์กรณีเกเตง" ของ เสถียร จันทิมาธร เป็นต้น อีกทั้งจากหนังสือ งานวิจัย การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของชงเบ้งและสูมาอี้ เช่น หนังสือของก่อกศักดิ์ ไชยรัศมีศักดิ์ เรื่อง "อ่านสามก๊ก ถกบริหาร", เรื่อง "ตำราพิชัยสงครามสามก๊ก" ของ สุภาณี ปิยพสุนทร, เรื่อง "ตำราพิชัยสงครามชงเบ้ง" ของ อมร ทองสุก หรืองานวิจัยของ ศรัณย์ธร ศศิณาร แก้วเรือง "หลักวิทยาศาสตร์ในปรัชญาขงจื้อ" และการวิเคราะห์บทละครทางโทรศัพท์ของ เจริญ วรรณะสิน เรื่อง "สามก๊ก ฉบับนักบริหาร" เป็นต้น

โครงสร้างการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ

-วิเคราะห์บริบทตามหัวข้อแบบจำลององค์ประกอบการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของ Ketchum Inc. คือ สถานการณ์ วัตถุประสงค์ ข้อมูล เป้าหมาย ผู้รับสาร ใจความสำคัญ กลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ กลวิธี ตารางปฏิบัติงาน และการประเมินผลตามลำดับ

-วิเคราะห์เจาะลึกในรายละเอียดของผู้รับสาร สาร ประเภทช่องทางการสื่อสารที่ใช้กลวิธีหนึ่งในแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของชงเบ้งและสูมาอี้

-วิเคราะห์ความเหมือนและแตกต่างในการวางแผนกลยุทธ์ของชงเบ้งและสูมาอี้

จากรายละเอียดข้างต้น สามารถสรุปโครงสร้างการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ดังแผนภาพนี้

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบจำลองการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

- เลือกสถานการณ์สำคัญ 6 สถานการณ์ที่ขงแบงและสุมาอี้ใช้การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ต่อผู้รับสารที่เป็นตัวละครในวรรณกรรมสามก๊กในรูปแบบของสถานการณ์ 3 รูปแบบคือ สถานการณ์เชิงลบ สถานการณ์ที่เป็นกลาง และสถานการณ์เชิงบวก มาวิเคราะห์ตามหัวข้อในแบบจำลององค์ประกอบการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของ Ketchum Inc. โดยใช้แนวคิดการสร้างอิทธิพลของผู้ส่งสาร แนวคิดการสร้างสาร แนวคิดประเภทช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล บุคคลกลาง และลายลักษณ์อักษร จนถึงแนวคิดผู้รับสาร มาร่วมเป็นกรอบในการวิเคราะห์ถึงกระบวนการสื่อสารซึ่งถือเป็นกลวิธีที่อยู่ในแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของขงแบงและสุมาอี้

- นำบทความจากหนังสือ งานวิจัย การสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ของผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารหรือผู้บริหารองค์กรมาวิเคราะห์ตามหลักการข้างต้น เพื่อให้ได้องค์ความรู้ด้านการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับขงแบงและสุมาอี้เพิ่มเติม

- นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัยและจากการวิเคราะห์บทความจากหนังสือ การวิจัย และการวิเคราะห์ผ่านทางโทรทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารหรือผู้บริหารองค์กรมาเปรียบเทียบเพื่อหาความเหมือนและความแตกต่างของการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของชงเบ้งและสุมาอี้
- นำแนวคิดของลัทธิเต๋าและขงจื๊อมาวิเคราะห์เพิ่มเติมในส่วนของความคิด ทักษะคติของชงเบ้งและสุมาอี้ที่นำเอาหลักการมาใช้ในการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ที่จะนำมาอภิปรายเพิ่มเติมในภายหลัง

3.6 การนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะทำการนำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งการนำเสนอแยกเป็นแต่ละบท ดังนี้

- บทที่ 4 เป็นการสรุป "ผลการวิจัยการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของชงเบ้ง"
- บทที่ 5 เป็นการสรุป "ผลการวิจัยการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของสุมาอี้"
- บทที่ 6 เป็นการสรุป "ผลการวิจัยการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างในการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของชงเบ้งและสุมาอี้"

3.7 การสรุปและอภิปรายผล

หลังจากการนำเสนอผลการวิจัยทุกส่วนข้างต้น ผู้วิจัยจะทำการสรุปผลการวิจัยทั้งหมดและอภิปรายผลที่ได้จากการวิจัยเพิ่มเติม